

Brüssel, 28. märts 2025
(OR. en)

7573/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0082(NLE)

ACP 18
WTO 17
COAFR 66
RELEX 394

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	28. märts 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 156 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogus ja kõrgemate ametnike komitees seoses majanduspartnerluslepingu nõukogu töökorra, vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendi ning kõrgemate ametnike komitee töökorra vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 156 final.

Lisatud: COM(2025) 156 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.3.2025
COM(2025) 156 final

2025/0082 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogus ja kõrgemate ametnike komitees seoses majanduspartnerluslepingu nõukogu töökorra, vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendi ning kõrgemate ametnike komitee töökorra vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel kahes ELi ja Keenia vahelise majanduspartnerluslepingu organis – majanduspartnerluslepingu nõukogus ja kõrgemate ametnike komitees – võetav seisukoht seoses järgmiste kavandatud aktide vastuvõtmisega: nende kahe organi töökord, vaidluste lahendamise kord ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhend.

Ehkki ettepanek tugineb vastu võetud menetluste rakendamisel digivahenditele, ei kehtestata sellega konkreetseid siduvaid nõudeid, mis kohustavad neid kasutama. Kavandatud menetlused tuginevad täielikult juba olemasolevatele tehnilistele ja digisüsteemidele ning ettepanek ei too märkimisväärsed muudatusi neis süsteemides. Põhimõtet „vaikimisi digitaalne“ arvestatakse nii palju kui võimalik, nimelt digivahendite kehtivaks tunnistamisega käesoleva ettepaneku seisukohast.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. ELi ja Keenia vaheline majanduspartnerlusleping

Ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on rakendada kahepoolselt ELi ja Ida-Aafrika Ühenduse majanduspartnerluslepingut, mis ei ole kunagi jõustunud, kuna osa Ida-Aafrika Ühenduse liikmesriikidest ei ole sellele alla kirjutanud ega seda ratifitseerinud. ELi ja Keenia vahelise majanduspartnerluslepinguga nähakse ette kaubanduse asümmeetriline liberaliseerimine ning sätted kestliku arengu ja arengukoostöö kohta. Leping jõustus 1. juulil 2024.

2.2. Majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee

Lepingu artikliga 104 on moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogu (kõrgeim organ) ja artikli 104 lõikes 3 on sätestatud, et ühena oma ülesannetest „võtab [nõukogu] vastu oma töökorra“. Lepingu artikli 105 lõike 3 ja artikli 120 kohaselt võtab majanduspartnerluslepingu nõukogu vastu vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendi.

Kõrgemate ametnike komitee on moodustatud lepingu artikli 106 alusel, et ta abistaks nõukogu tema ülesannete täitmisel, ning artikli 107 lõikes 3 on sätestatud, et ühena oma ülesannetest „kehtestab [komitee] oma töökorra“.

2.3. Majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee kavandavad õigusaktid

2025. aasta teises kvartalis peavad majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee oma esimestel koosolekutel võtma vastu järgmised otsused:

1. majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus, millega võetakse vastu selle nõukogu töökord;
2. majanduspartnerluslepingu nõukogu otsus, millega võetakse vastu vaidluste lahendamise kord ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhend, ning
3. kõrgemate ametnike komitee otsus, millega võetakse vastu selle komitee töökord.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleva nõukogu otsuse ettepanekuga määratakse kindlaks liidu nimel ELi ja Keenia vahelise majanduspartnerluslepingu alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitees võetav seisukoht seoses järgmiste aktide vastuvõtmisega: majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee töökord, vaidluste lahendamise kord ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhend.

Lepinguosalised arutasid kõnealuseid töökordasid ja majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee eespool nimetatud otsuste eelnõusid ning leppisid kokku, et kui ELi otsustusmenetlusest ei tulene teisiti, tuleks need vastu võtta majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee esimestel koosolekutel.

Lisatud töökordade ja vaidluste lahendamise korra sisu on väga sarnane muude majanduspartnerlus- või kaubanduslepingute töökordadega.

Kahe eespool nimetatud majanduspartnerluslepingu organi töökord ja vaidluste lahendamise kord on vajalikud lepingu institutsioonilise raamistiku lõpuleviimiseks ja seega lepingu sujuva rakendamise tagamiseks.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“¹. Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab ka korralduslikke akte, mis mõjutavad organite otsuste tegemise korda, näiteks juhul, kui otsustuspädevusega organ võtab vastu oma töökorra või muudab seda.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee on lepingu, nimelt ELi ja Keenia vahelise majanduspartnerluslepingu alusel loodud organid.

Aktid, mis kummaski organis kavatsetakse vastu võtta, on õigusliku toimega aktid, kuna need on korralduslikud aktid, mis mõjutavad asjaomaste organite otsuste tegemise korda. Vastavalt lepingu artiklitele 104, 105, 107, 108, 120 ja 125 muutuvad kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames lepinguosaliste jaoks siduvaks.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

¹ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogus ja kõrgemate ametnike komitees seoses majanduspartnerluslepingu nõukogu töökorra, vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendi ning kõrgemate ametnike komitee töökorra vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoides artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vaheline majanduspartnerlusleping (edaspidi „leping“) jõustus 1. juulil 2024².
- (2) Lepingu artiklite 104 ja 106 kohaselt moodustatakse lepingu jõustumise kuupäeval vastavalt majanduspartnerluslepingu nõukogu ja kõrgemate ametnike komitee.
- (3) Lepingu artikli 104 lõike 3 kohaselt kehtestab majanduspartnerluslepingu nõukogu oma töökorra.
- (4) Lepingu artikli 105 lõike 3 ja artikli 120 kohaselt kehtestab majanduspartnerluslepingu nõukogu vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendi.
- (5) Lepingu artikli 107 lõike 3 kohaselt kehtestab kõrgemate ametnike komitee oma töökorra.
- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel nendes kahes organis võetav seisukoht, kuna otsused, millega kehtestatakse nende töökord ning vaidluste lahendamise kord ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhend, on liidule siduvad.
- (7) Liidu seisukoht nendes kahes organis seoses nende töökorra ja vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendi vastuvõtmisega peaks põhinema mõlema organi otsuste eelnõudel, mis on lisatud käesolevale otsusele,

² Ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vaheline majanduspartnerlusleping (ELT L 2024/1648, 1.7.2024).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 104 alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogu esimesel koosolekul seoses nõukogu töökorraga võetav seisukoht põhineb majanduspartnerluslepingu nõukogu otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 104 alusel moodustatud majanduspartnerluslepingu nõukogu esimesel koosolekul seoses vaidluste lahendamise korra ning vahekohtunike ja vahendajate tegevusjuhendiga võetav seisukoht põhineb majanduspartnerluslepingu nõukogu otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 3

Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühendusse kuuluva Keenia Vabariigi vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 106 alusel moodustatud kõrgemate ametnike komitee esimesel koosolekul seoses komitee töökorraga võetav seisukoht põhineb kõrgemate ametnike komitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*